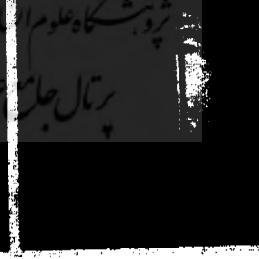
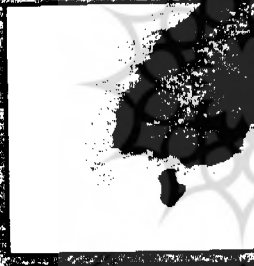

نگاهی به تولید جهانی پوست و چرم

موجودات زنده را پوست می‌نامند^۱ و حدوداً ۷ درصد از وزن بدن را شامل می‌شود. پوست

تعریف و مشخصات پوست و چرم:
پوشش خارجی سطح بدن کلیه

(۱): وزارت اقتصاد، استاندارد پوست خشک و پوست نمک سود شده گوسفندی و بز، شماره استاندارد ایران ۱۸۸، (تهران: مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، ۱۳۴۵)، ص ۴.

دارای خواص بسیار مخصوص است. یک برش عرضی پوست، سه لایه را بطور مشخص نشان می‌دهد که لایه خارجی و داخلی آن در مراحل چرمسازی از بین می‌رود و فقط لایه میانی که تقریباً ۸۰ تا ۸۵ درصد از ضخامت یک پوست را دربر می‌گیرد. بعد از یکسری عملیات مکانیکی و شیمیائی - به چرم تبدیل می‌شود. الیاف نازکی که بین لایه خارجی و میانی وجود دارند، باعث یکنواختی و کیفیت رخ چرم می‌شوند ضمن اینکه استحکام فیزیکی چرم تولید شده نیز بستگی به پوشش میانی پوست دارد.^۱

بطورکلی هدف از بهره‌برداری پوست نگهداری آن با حفظ تمام خصوصیات و ویژگی‌های آن در شکل چرم می‌باشد. چرم یک ماده فسادناپذیر از یک ماده فسادپذیر (پوست) می‌باشد که دارای انعطاف، کشش و دوام می‌باشد.^۲ چرم یک کالای واسطه‌ای است که از پردازش پوست خام بدست آمده و فقط می‌باید آن را به کالاهای نهائی چرمی تبدیل نمود تا موارد استفاده

واقعی خود را بیابد.^۳

پوستهای خام بزرگ و کوچک به گروههای زیر طبقه‌بندی می‌شوند:

اصطلاح هاید «Hide» برای پوستهای خام بزرگ گاوی، گوزن، گاو میش و اسب بکار می‌رود و اصطلاح اسکین «Skin» برای پوستهای خام کوچک گوساله‌ای، بز و گوسفندی، بره‌ای، الاغ، خوک و... بکار می‌رود.^۴

وزن و سطح انواع پوست و چرم در کشورهای مختلف جهان بسیار متنوع است ولی بطورکلی کشورهای پیشرفته سرمایه‌داری و بعضاً کشورهای سوسیالیستی و کشورهای در حال توسعه که دارای سیستم پرورش دام و کشتار پیشرفته‌ای هستند، پوستهایی مرغوب‌تر، سنگین‌تر و با سطحی بیشتر تولید می‌نمایند. وزن پوست گاوی (ترنمکی) در کشورهای آلمان غربی، فرانسه، ایالات متحده امریکا، برزیل و اتحاد جماهیر شوروی به ترتیب برابر ۲۹، ۲۷، ۲۴/۴۰، ۲۵/۸۰ و ۲۲/۸۰ کیلوگرم

(۱): دکتر بهزاد احمدی. فرآورده‌های جنسی دام و چگونگی استفاده از آنها در صنعت چرمسازی.

(تهران: وزارت صنایع ۱۳۶۲)، صص ۷۲ - ۷۵.

(۲): همان، صص ۱۱۲.

3) Marry Tracy. *A Case Study on the Leather and Leather Products (except Footwear) Industry Trade Implications For Developing Countries.* (New York: UNCTAD Pub. 1984)., P.18.

(۴): گروه صنعتی ملی، اصطلاحات فنی و مراحل مختلف تولید چرم، ترجمه: همایون پوررستگار

(تهران: گروه صنعت ملی، شهریور ۱۳۴۹)، صص ۲ - ۳.

است حال آنکه این وزن در مورد کشورهای هندوستان و ایران به ترتیب ۱۳/۱۰ و ۱۰/۷۰ کیلوگرم می‌باشد. این برتری از لحاظ سطح نیز وجود دارد. در مورد سایر انواع پوستهای خام نیز این چنین ویژگی‌هایی در گروه کشورهای توسعه یافته‌ای چون انگلستان، استرالیا و اتحاد جماهیر شوروی در زمینه پوست گوسفندی و همچنین کشورهای افریقای جنوبی و اتحاد جماهیر شوروی در زمینه پوست بز وجود دارد^۱. چرمهای تولید شده نیز دارای چنین خصوصیات وزنی و سطحی می‌باشند.

طبقه‌بندیهای کالائی براساس تعرفه گمرکی بروکسل (BTN) و طبقه‌بندی استاندارد تجارت بین‌المللی (SITC) به ترتیب (۴۱/۰۱ و ۴۳/۰۱) و (۲۱۱ و ۲۱۲) وزیر گروههای آنها برای انواع پوست خام، (۴۱/۰۲ الی ۴۱/۱۰) و (۶۱۱ و ۶۱۳) و زیر گروههای آنها برای انواع چرم در نظر گرفته شده است.

وضعیت دام و دامپروری در جهان و در گروههای سه گانه کشورها:

میزان دام گاوی، گوسفندی و بز در سال ۱۹۸۴ حدود ۳۰۰۳/۴ میلیون رأس بوده که نسبت به سال ۱۹۷۵، حدود ۴ درصد

رشد داشته است. حدود ۴۷ درصد از کل دام را دام گاوی و گوساله‌ای و ۳۷ درصد آن را دام گوسفندی و بره‌ای و ۱۶ درصد باقیمانده را دام بز و بزغاله‌ای شامل می‌شده است. گروه کشورهای در حال توسعه به ترتیب ۶۳ درصد، ۴۳ درصد و ۸۰ درصد سهم جهانی انواع دام را به خود اختصاص داده‌اند. بعد از آن گروه کشورهای پیشرفته سرمایه‌داری با ۲۰ درصد، ۳۰ درصد و ۴ درصد سهم جهانی قرار گرفته‌اند. گروه کشورهای سوسیالیستی در رده سوم جای می‌گیرند. با نگاهی اجمالی به میزان دام در کشورهای عمده مشاهده می‌کنیم که منطقه آسیا دارای بیشترین امکانات دامی است، گرچه از لحاظ تولید پوست، بازدهی تولید بسیار پائینی را نشان می‌دهد.

در سال ۱۹۸۴ در گروه کشورهای پیشرفته سرمایه‌داری از لحاظ دام گاوی کشورهای ایالات متحده، فرانسه و استرالیا به ترتیب ۸ درصد، ۲ درصد و ۲ درصد از سهم جهانی و ۴۲ درصد، ۱۰ درصد و ۱۰ درصد از سهم گروه خود را داشته‌اند. دام گوسفندی عمدتاً در منطقه اقیانوسیه متمرکز است که از این میان کشور استرالیا با ۱۲ درصد از سهم جهانی و ۴۴ درصد از سهم گروه کشورهای پیشرفته سرمایه‌داری مقام دوم را در دنیا (بعد از اتحاد جماهیر شوروی)

1) FAO, Committee on Commodity Problems, *Hides, Skin and Leather: Provisional Compendium of Conversion Factors*, (Rome: FAO Pub., May 1981).

جدول شماره ۱: تعداد انواع دام در جهان و در گروه‌های سه گانه

کشورها طی سالهای ۱۹۷۵ و ۱۹۸۴. واحد میلیون رأس

کشور	شرح	تعداد دام		سهم جهانی (درصد)	سهم در گروه کشورهای مربوطه (درصد)	نرخ متوسط رشد سالانه (درصد)	نسبت تولید پوست بسمه تعداد دام (درصد)
		۱۹۷۵	۱۹۸۴				
جهان		۱۲۱۲	۱۲۹۷	۱۰۰	-	۰/۶	۱۹
کشورهای پیشرفته سرمایه‌داری		۳۰۷	۲۷۲	۲۰	۱۰۰	-۱/۱	۲۵
آمریکا		۱۲۲	۱۱۳/۷	۸	۴۲	-۱/۴	۳۶
فرانسه		۲۴	۲۳/۵	۲	۹	-۰/۲	۳۵
کشورهای سوسیالیستی		۲۲۷	۲۴۱	۱۷	۱۰۰	۰/۶	۲۳
سوروی		۱۰۷	۱۲۰	۹	۵۰	۱/۲	۳۳
چین		۷۴/۸	۷۷/۳	۶	۳۲	۰/۳	۴
کشورهای در حال توسعه		۷۷۸	۸۸۲	۶۳	۱۰۰	۱/۳	۱۴
هندوستان		۲۲۹/۳	۲۴۶/۱	۱۸	۲۸	۰/۳	۱۴
برزیل		۹۲/۸	۱۲۹	۹	۱۵	۳/۳	۸
آرژانتین		۵۶/۷	۵۴/۶	۴	۶	-۰/۴	۲۲
بنگلادش		۲۶/۶	۳۸/۱	۳	۴	۲/۷	۸

جهان		۱۰۶۱/۵	۱۱۳۰/۲	۱۰۰	-	۰/۶	۴۰
کشورهای پیشرفته سرمایه‌داری		۳۴۵/۱	۳۴۳/۷	۳۰	۱۰۰	-۰/۴	۴۴
استرالیا		۱۵۱/۷	۱۳۹/۲	۱۲	۴۱	-۰/۹	۲۲
نیوزیلند		۵۵/۳	۶۹/۷	۶	۲۰	۲/۳	۶۵
کشورهای سوسیالیستی		۲۸۷/۵	۳۰۰/۲	۲۷	۱۰۰	۰/۴	۳۷
سوروی		۱۴۵/۳	۱۴۵/۳	۱۳	۴۸	-	۲۳
چین		۹۴/۷	۹۹/۰	۹	۳۳	۰/۵	۲۸
کشورهای در حال توسعه		۴۲۸/۹	۴۸۶/۵	۴۳	۱۰۰	۱/۳	۳۹
هندوستان		۴۰/-	۵۱/۲	۵	۱۱	۲/۵	۲۱

۵۱	۱/۹	۱۰	۵	۴۸/۷	۴۰/۵	ترکیه
۸۸	-۰/۶	۷	۳	۳۲/-	۳۶/-	اسران
۲۱	-۱/۴	۷	۳	۴۰/-	۳۲/۷	آرژانتین

۴۱	۱/۲	-	۱۰۰	۲۷۶/۰	۴۱۵/۹	جهان	۵ ۴ ۳ ۲ ۱
۵۴	۱/۳	۱۰۰	۴	۱۹/۲	۱۶/۹	کشورهای بیطرفه سرماه داری	
۳۳	۰/۹	۳۰	۱	۵/۸	۵/۳	آفریقای جنوبی	
۲۵	-۰/۳	۱۰۰	۱۶	۷۷/-	۷۹/-	کشورهای سوسیالیستی	
۴۲	-۰/۷	۸۲	۱۳	۶۳/۴	۶۶/۲	چین	
۳۰	۱/۷	۱۰۰	۸۰	۳۸۰/-	۳۲۰/-	کشورهای در حال توسعه	
۲۱	۳/۲	۲۶	۲۱	۹۹/۲	۷۲/۵	هندوستان	
۵۹	۰/۷	۸	۶	۲۸/۷	۲۰/-	پاکستان	
۲۱	۱	۷	۶	۲۶/-	۲۳/۷	نجره	
۷۲	-۰/۶	۲	۳	۱۳/۶	۱۴/۵	اسران	

مأخذ:

FAO, *World Statistical Compendium for Raw Hides and Skins, Leather and Leather Footwear 1966- 1985*, (Rome: FAO Pub., 1986).

به ترتیب ۹ درصد و ۶ درصد بوده است. در زمینه دام گوسفندی نیز تمرکز قابل توجهی در اتحاد جماهیر شوروی مشاهده می شود. طی سال مذکور سهم جهانی این کشور برابر ۱۳ درصد بوده و از این لحاظ مقام اول را در جهان داشته است. در زمینه دام بز نیز در همین سال چین با ۱۳ درصد از سهم جهانی مقام دوم را (بعد از هندوستان) دارا بوده است. گروه کشورهای در حال توسعه از لحاظ

دارد. کشور نیوزیلند در رده چهارم (بعد از کشورهای اتحاد جماهیر شوروی، استرالیا و چین) جای دارد. در زمینه دام بز کشورهای عمده ای چون آفریقای جنوبی و یونان فقط ۱ درصد از سهم جهانی را دارا می باشند. در گروه کشورهای سوسیالیستی نیز تمرکز دام بیشتر در اتحاد جماهیر شوروی و سپس چین مشاهده می شود. در سال ۱۹۸۴ سهم جهانی این دو کشور از لحاظ دام گاوی

۶ درصد و ایران نیز حدود ۳ درصد از سهم جهانی این دام را به خود اختصاص داده‌اند. ویژگیهای اجتماعات روستایی یکی از موانع عمده در جهت ارائه روشهای مدرن پرورش دام در این گروه از کشورها می‌باشد. دام بعنوان یک ثروت و سرمایه نگهداری می‌شود و نه یک منبع درآمدی، و همین امر باعث گردیده که از این قدرت بالقوه الهی در سطحی خوب و در جهت رشد و شکوفایی اقتصادی کشور استفاده نگردد.

میزان تولید انواع پوست:

طی سالهای ۱۹۷۵ - ۸۴ تولید جهانی پوست خام گاوی و گوساله‌ای، از مرز ۴۷۶۲/۸ هزارتن به ۴۸۲۷/۶ هزارتن رسیده است. طی دوره مذکور پوستهای خام گوسفندی و بره‌ای، بزى و بزغاله‌ای به ترتیب از ۳۱۲/۹ هزارتن و ۱۱۴/۳ هزارتن به ۳۵۸/۲ هزارتن و ۱۳۹/۱ هزارتن افزایش یافته است. متوسط نرخ رشد سالانه این پوستها به ترتیب برابر ۰/۱۵ درصد، ۱/۵ درصد و ۲/۲ درصد بوده است.

کاهش و افزایش تولید پوست گاوی و گوساله‌ای در مواقع بروز بحران و یا رونق اقتصادی از طریق تأثیر این تغییرات اقتصادی بر روند مصرف گوشت و شير و نتیجتاً تغییرات میزان کشتار صورت می‌پذیرد. در سال ۱۹۸۴ بازدهی تولید پوست گاوی به دام گاوی در سطح جهانی

میزان دام در وضعیت بسیار مطلوبی قرار دارند ولی معدود کشورهایی در این گروه هستند که از سیستم دامپروری مناسبی برخوردار باشند. در سال ۱۹۸۴ کشور هندوستان از لحاظ دام گاوی با ۱۸ درصد از سهم جهانی و ۲۸ درصد از سهم گروه کشورهای در حال توسعه در مقام نخست جهان جای داشته است. این میزان دام به تنهایی بیش از تعداد کل دام گاوی در گروه کشورهای سوسیالیستی می‌باشد. کشورهای برزیل و آرژانتین نیز به ترتیب با ۹ درصد و ۴ درصد از سهم جهانی جزء کشورهای عمده محسوب می‌شوند. سهم جهانی ایران از تعداد دام گاوی در سال ۱۹۸۴ کمتر از ۱ درصد بوده است.

در زمینه دام گوسفندی نیز تمرکز دام‌دردو کشور هندوستان و ترکیه هر کدام با سهمی برابر ۵ درصد از دام جهانی مشاهده می‌شود. سهم جهانی کشور ایران نیز برابر ۳ درصد در سال ۱۹۸۴ بوده است. تعداد دام بزى کشور هندوستان به تنهایی برابر با دام بزى موجود در گروه کشورهای پیشرفته سرمایه‌داری و کشورهای سوسیالیستی بوده است و در عین حال با متوسط نرخ رشد بالاتری نسبت به آنها همچنان ذخایر دامی این کشور روبرو افزایش است. در سال ۱۹۸۴ تعداد دام بزى کشور هندوستان از نظر سهم جهانی و سهم در گروه کشورهای در حال توسعه به ترتیب ۲۱ و ۲۶ درصد بوده است. طی سال مذکور کشورهای پاکستان و نیجریه هر کدام حدود

حدود ۱۹ درصد بوده است که این بازده پائین عمده بواسطه عدم کشتار دام گاوی در سطح وسیع در مناطق آسیایی، امریکای جنوبی و آفریقا و بویژه کشورهای هندوستان و برزیل می باشد.

در همین زمینه پوست گوسفندی و بره ای طی دوره فوق حدود ۱۴/۵ درصد رشد یافته است. روند صعودی و مداوم ولی آرام تولید این نوع پوست بیانگر عدم حساسیت بالای آن نسبت به تغییرات اوضاع اقتصادی است. علی رغم بروز بحرانهای اقتصادی بویژه طی سالهای ۱۹۸۰ - ۸۲ و کاهش سطح درآمدی متقاضیان بخصوص در کشورهای پیشرفته سرمایه داری که خود از مصرف کنندگان عمده محصولات چرمی لوکس ساخته شده از این نوع پوست هستند، شاهد تأثیر منفی چشمگیری در تولید آن نمی باشیم، که این امر عمده بواسطه پایین بودن سطح تولید کل آن در جهان می باشد، چرا که در سالهای بعد نیز با وجود بهبود وضع اقتصادی، افزایش تولید قابل ملاحظه ای را مشاهده نمی کنیم. نرخ بازده پوست گوسفندی و بره ای نسبت به دام گوسفندی حدود ۴۰ درصد در سطح جهانی است حال آنکه مناطق آسیا و آفریقا از پائین ترین نرخ بازده برخوردارند. نرخ بازده پوست بز و بزغاله ای نیز به دام بز حدود ۴۱ درصد بوده است.

به طور کلی کشورهای توسعه یافته عمده ترین مناطق تولید پوست بزرگ هستند.

در مورد پوست کوچک گوسفندی و بره ای نیز همین تمرکز، بجز در منطقه آمریکای شمالی، وجود دارد.

بالعکس در مورد پوست کوچک بز و بزغاله ای تمرکز تولید در کشورهای در حال توسعه دیده می شود.

در سال ۱۹۸۴ مناطق آمریکای شمالی و اروپای غربی جمعاً ۴۰ درصد از تولید جهانی پوست گاوی و گوساله ای را در دست داشته اند. سهم مناطق آسیا و آفریقا (به استثنای آفریقای جنوبی) کمتر از ۱۵ درصد بوده و این امر در حالی است که طی سال مذکور تعداد دام گاوی در کشورهای در حال توسعه بالغ بر ۶۳ درصد از کل دام گاوی بوده است. مهمترین کشورهای تولید کننده پوست گاوی و گوساله ای ایالات متحده امریکا، اتحاد جماهیر شوروی، هندوستان، آرژانتین، برزیل و فرانسه هستند. طی همین سال سهم جهانی ایالات متحده آمریکا به تنهایی برابر ۲۰ درصد بوده که نسبت به سال ۱۹۷۵ کاهش چشمگیری یافته است سهم اتحاد جماهیر شوروی از تولید جهانی این نوع پوست برابر ۱۲ درصد (در سال ۱۹۸۴) بوده است. نکته بسیار بااهمیت این است که متوسط وزن یک جلد پوست گاوی (ترنمکی) در کشورهای پیشرفته سرمایه داری به مراتب بیشتر از سایر نقاط دنیای باشد. این متوسط وزن در مورد کشور آلمان غربی برابر ۲۹ کیلوگرم، در منطقه اروپای غربی بطور کلی حدود ۲۳ کیلوگرم و

گوسفندی (خشک شده)، به استثنای منطقه اقیانوسیه که وزن نسبتاً بالایی حدود ۱/۳۰ کیلوگرم را نشان می‌دهد، سایر مناطق دارای وزنهایی پائین‌تر از متوسط وزن جهانی آن (یعنی ۰/۷۹ کیلوگرم) می‌باشند (بویژه در منطقه آسیا).

در زمینه تولید پوست بزی و بزغاله‌ای طی سال ۱۹۸۴ جنوب و شرق آسیا بیش از ۴۵ درصد تولید جهانی را به خود اختصاص داده‌اند. طی همین سال سهم جهانی مناطق آفریقا (به استثنای آفریقای جنوبی)، خاور نزدیک و کشورهای سوسیالیستی آسیایی (چین) نیز جمعاً حدود ۴۵ درصد بوده است. سهم بقیه مناطق چنانچه مشاهده می‌شود کم می‌باشد. کشور هندوستان به تنهایی حدود ۳۰ درصد از تولید جهانی پوست بزی و بزغاله‌ای را در سال مذکور در اختیار داشته و از این لحاظ مقام نخست را در جهان دارا بوده است. سهم جهانی کشور چین نیز حدود ۱۲ درصد در همان سال بوده و در مقام دوم جای گرفته است. کشورهای پاکستان و ایران نیز به ترتیب ۸ درصد و ۵ درصد از سهم جهانی را دارا بوده‌اند. متوسط وزن یک جلد پوست (خشک شده) بزی در کشور هندوستان برابر یک کیلوگرم و در سایر کشورهای عمده تولید کننده زیر یک کیلوگرم قرار دارد.

در ایالات متحده آمریکا حدود ۲۱/۵ کیلوگرم است. حال آنکه متوسط وزن در اتحاد جماهیر شوروی^۱ حدود ۱۵ کیلوگرم و در کشور هندوستان برابر ۱۰ کیلوگرم می‌باشد (وزن و سطح پوست خام در عملیات چرم‌سازی دارای اهمیت اقتصادی فراوانی است، پوستهای سبک و با سطح کمتر برای عملیات گران تمام می‌شوند).

پوست گوسفندی و بره‌ای عمده‌تر مناطق اقیانوسیه، خاور نزدیک، «اتحاد جماهیر شوروی و اروپای شرقی» و اروپای غربی تولید می‌شود که جمعاً حدود ۷۰ درصد از تولید جهانی را به خود اختصاص داده‌اند. طی سال ۱۹۸۴ سهم جهانی منطقه اقیانوسیه به تنهایی برابر ۲۵ درصد بوده است. کشورهای نیوزیلند، استرالیا، اتحاد جماهیر شوروی و ایران مهمترین تولید کنندگان پوست گوسفندی و بره‌ای محسوب می‌شوند. سهم جهانی این کشورها در سال ۱۹۸۴ به ترتیب برابر ۱۷، ۸، ۱۲ و ۵ درصد بوده است. تولید در کشور نیوزیلند نسبت به سال ۱۹۷۵ افزایش چشمگیری داشته است و بالعکس در اتحاد جماهیر شوروی کاهش شدیدی را نشان می‌دهد. در مورد ایران نیز تولید بالنسبه افزایش یافته است. (جدول شماره ۲)

از لحاظ متوسط وزن یک جلد پوست

(۱): در منطقه «اتحاد جماهیر شوروی و اروپای شرقی» گوساله‌هایی که بوسیله دامداران خصوصی بعنوان گاوهای شیری پرورش می‌یابند بندرت در وزن‌های بیشتر از ۱۰۰ کیلوگرم کشتار می‌شوند.

جدول شماره ۲: تولید انواع پوست در جهان و در کشورهای عمده
تولید کننده طی سالهای ۱۹۷۵ الی ۱۹۸۴.

واحد: هزار تن

نوع پوست	کشور	شرح	۱۹۷۵		۱۹۷۶	۱۹۷۷	۱۹۷۸	۱۹۷۹	۱۹۸۰
			مقدار	سهم جهانی (درصد)					
کمای و کوسالهای	جهان		۴۷۶۲/۸	۱۰۰	۴۹۲۱/۱	۴۹۵۶/۸	۴۹۱۲/۱	۴۶۰۰/۵	۴۶۲۴/۹
	آمریکا		۱۱۲۴/۹	۲۴	۱۱۶۹/۴	۱۱۵۳/۸	۱۰۶۲/۵	۸۸۶/۴	۸۸۳/۱
	فرانسه		۱۷۳/۲	۳/۶	۱۹۲/-	۱۸۰/-	۱۶۴/۹	۱۷۵/۲	۱۷۲/۷
	اتحاد جماهیر شوروی		۵۲۹/-	۱۱	۵۷۲/۹	۵۴۶/۵	۵۶۴/۶	۵۵۵/۱	۵۶۰/۸
	هندوستان		۳۲۵/-	۶	۳۲۷/-	۳۲۹/۵	۳۳۱/۵	۳۳۱/۵	۳۲۰/-
	آرژانتین		۲۴۲/۹	۵	۲۷۷/۴	۲۹۵/-	۳۲۵/-	۳۰۴/۵	۲۷۶/۶
گوسفندی و برهه‌ای	برزیل		۲۲۰/-	۵	۲۱۴/۲	۲۴۵/۵	۲۲۸/۵	۲۰۱/-	۱۹۱/۵
	جهان		۳۱۲/۹		۳۱۳/۴	۳۱۹/۴	۳۲۴/-	۳۲۱/۲	۳۲۷/۵
	نیوزیلند		۴۴/۲	۱۴	۴۴/۳	۴۴/-	۴۶/۲	۴۵/۵	۴۹/۲
	استرالیا		۲۸/۲	۹	۳۲/۸	۳۷/۹	۳۴/۹	۳۲/۱	۳۶/۵
	اتحاد جماهیر شوروی		۵۱/۲	۱۶	۴۶/۳	۴۶/۴	۴۴/۵	۴۴/۴	۴۳/۸
	ایران		۱۵/۳	۵	۱۶/۵	۱۷/-	۱۸/۷	۱۸/-	۱۷/۴
سبزی و برهه‌ای	هندوستان		۱۱/۵	۴	۱۱/۶	۱۱/۸	۱۱/۹	۱۲/۱	۱۲/۲
	ترکیه		۱۳/۲	۴	۱۲/۳	۱۲/۸	۱۲/۹	۸/۷	۹/۴
	جهان		۱۱۴/۳		۱۱۶/۳	۱۱۹/۳	۱۲۶/۱	۱۲۷/۷	۱۲۹/۷
	یونان		۲/۱	۲	۲/۱	۲/۲	۲/۲	۲/-	۲/۱
	چین		۸/۶	۸	۷/۷	۸/-	۸/۳	۹/۶	۱۱/۳
	هندوستان		۳۸/-	۳۳	۳۸/۵	۳۹/-	۳۹/۴	۳۹/۶	۴۰/-
سبزی و برهه‌ای	پاکستان		۸/۳	۷	۹/-	۹/۸	۱۰/۶	۱۱/۵	۱۲/۵
	ایران		۶/۷	۶	۷/۳	۷/۶	۸/۲	۸/-	۷/۲

نوع پوست	کشور	شرح	۱۹۸۱	۱۹۸۲	۱۹۸۳	۱۹۸۴	
						مقدار	سهم جهانی (درصد)
						متوسط نرخ رشد سالانه (درصد)	متوسط وزن یک جلد پوست (کیلوگرم)
						۱۹۷۵-۸۴	۱۹۸۴

جهان	۲۶۷۱/۳	۴۷۰۵/۸	۴۷۴۱/۲	۴۸۲۷/۶	۱۰۰	۰/۱۵	۱۷/۸
آمریکا	۹۱۵/۶	۹۴۲/۳	۹۶۳/۳	۹۹۱/-	۲۰	-۱/۲	۲۱/۵
فرانسه	۱۶۹/۶	۱۶۴/۴	۱۶۸/۱	۱۸۱/۷	۳/۸	۰/۵	۲۳/۹
اتحاد جماهیر شوروی	۵۶۶/۷	۵۶۲/۶	۵۷۰/۲	۵۹۹/۸	۱۲	۰/۸	۱۵/-
هندوستان	۳۴۵/-	۳۵۰/-	۳۵۰/-	۳۵۳/۲	۷	۰/۹	۱۰/-
آرژانتین	۲۹۳/-	۲۴۹/۲	۲۲۸/۶	۲۴۲/۷	۵	۰/۰۲	۱۹/۹
برزیل	۱۹۹/۱	۲۳۲/۲	۲۳۰/۵	۲۰۱/۹	۵	-۰/۹	۲۰/-
جهان	۳۵۵/۱	۳۵۱/۱	۳۶۴/-	۳۵۸/۲	۱۰۰	۱/۵	۰/۷۹
نیوزیلند	۵۶/۴	۵۵/۹	۶۱/۵	۵۹/۳	۱۷	۳/۳	۱/۲۶
استرالیا	۲۸/۳	۲۴/۸	۲۶/-	۳۱/-	۸	۱	۱/۲۰
اتحاد جماهیر شوروی	۲۳/۹	۲۳/۹	۲۴/۱	۲۴/۱	۱۲	-۱/۶	۰/۷۰
ایران	۱۸/-	۱۷/۴	۱۸/-	۱۸/-	۵	۱/۸	۰/۶۰
هندوستان	۱۲/۳	۱۲/۴	۱۲/۴	۱۲/۱	۳	۰/۹	۰/۵۰
ترکیه	۱۱/۴	۱۱/۶	۱۲/-	۱۲/۵	۳	-۰/۹	۰/۶۰
جهان	۱۳۲/۸	۱۳۲/۶	۱۳۴/۹	۱۳۹/۱	۱۰۰	۲/۲	۰/۷۱
یونان	۲/۱	۲/-	۲/-	۲/۱	۲	-	۰/۵۰
ژمن	۱۲/۴	۱۴/۲	۱۴/۸	۱۶/۸	۱۲	۷/۷	۰/۶۰
هندوستان	۲۰/۵	۲۰/۵	۲۰/۵	۲۰/۵	۲۹	۰/۸	۱
پاکستان	۱۳/۶	۱۱/۱	۱۱/۵	۱۱/۹	۸	۴/۱	۰/۷۰
ایران	۸/-	۷/۲	۷/۲	۸/-	۵	۲	۰/۸۰

مأخذ:

FAO, World Statistical Compendium for Raw Hides and Skins, Leather and Leather Footwear, 1966-1985, (Roma, FAO Pub., 1986)

x وزن پوست ترنمکی. + وزن پوست خشک شده.

هزارتن، ۸۲۱۰/۱ میلیون فوت مربع و ۳۱۰۶/۶ میلیون فوت مربع بوده است. میزان تولید جهانی کفش چرمی نیز در سال مذکور برابر ۳۶۶۲/۸ میلیون جفت بوده است. به

تولید انواع چرم و کفش چرمی: طی سال ۱۹۸۴ میزان تولید جهانی چرم سنگین گاوی، چرم سبک گاوی و چرم سبک گوسفندی و بزنی به ترتیب ۴۸۲/۵

استثنای تولید چرم سنگین گاوی که اندکی کاهش نسبت به سال ۱۹۷۵ داشته است، در بقیه موارد بویژه چرم سبک گاوی افزایش بالنسبه خوبی را مشاهده می‌کنیم. متوسط نرخ رشد چرم سنگین گاوی برابر $0/9$ درصد در سال بوده حال آنکه این نرخ برای چرم سبک گاوی برابر $1/3$ درصد در سال بوده است.

طی همین سال بیش از ۳۰ درصد از تولید جهانی چرم سنگین گاوی متعلق به منطقه «اتحاد جماهیر شوروی و اروپای شرقی» و حدود ۱۷ درصد آن متعلق به منطقه آمریکای لاتین بوده است. مناطق خاور دور و اروپای غربی نیز هر کدام با ۱۵ درصد از سهم جهانی جزو مناطق عمده تولید چرم سنگین گاوی محسوب می‌شوند. کاهش تولید چرم سنگین گاوی در سطح جهانی بواسطه کاهش تولید در مناطق «اتحاد جماهیر شوروی و اروپای شرقی» و اروپای غربی بوده است. کشورهای عمده تولید کننده چرم سنگین گاوی عبارتند از: اتحاد جماهیر شوروی، برزیل، چین، هندوستان و ایتالیا. کشور اتحاد جماهیر شوروی به تنهایی بیش از $1/4$ تولید جهانی این نوع چرم را در اختیار دارد. طی سال ۱۹۸۴ کشور برزیل نیز با ۱۰ درصد از سهم جهانی و افزایش بسیار چشمگیری نسبت به سال ۱۹۷۵ مقام دوم را در سطح جهانی دارا بوده است.

در همین سال منطقه اروپای غربی حدود $1/3$ از تولید جهانی چرم سبک گاوی

را در اختیار خود داشته است. سهم هریک از مناطق «اتحاد جماهیر شوروی و اروپای شرقی» و آمریکای لاتین و خاور دور حدود ۱۶ درصد در سال مذکور بوده است. در این سال ایتالیا با ۱۲ درصد از سهم جهانی مقام نخست را داشته است. این کشور میزان تولید چرم سبک گاوی خود را با متوسط نرخ رشدی معادل $6/7$ درصد در سال طی دوره ۱۹۷۵ - ۸۴ رشد داده است. پس از آن اتحاد جماهیر شوروی با ۹ درصد از سهم جهانی و کشورهای هندوستان و ایالات متحده آمریکا در رده‌های بعدی جای داشته‌اند.

در زمینه تولید چرم سبک گوسفندی و بزى نیز منطقه اروپای غربی، عمده‌ترین تولید کننده محسوب می‌شود. طی دوره ۱۹۷۵ - ۸۴ این منطقه حدود ۴۰ درصد از تولید جهانی این نوع چرم را در اختیار داشته است. سهم جهانی مناطق خاور دور، «اتحاد جماهیر شوروی و اروپای شرقی» و خاور نزدیک هریک به ترتیب ۱۸ درصد، ۱۴ درصد و ۸ درصد طی سال ۱۹۸۴ بوده است. ایتالیا با ۱۴ درصد از سهم جهانی در سال مذکور مهم‌ترین کشور تولید کننده چرم سبک گوسفندی و بزى محسوب می‌شود پس از آن کشورهای هندوستان و اتحاد جماهیر شوروی هر کدام با ۱۲ درصد و اسپانیا با ۹ درصد از سهم جهانی قرار داشتند.

در زمینه تولید انواع کفش چرمی نیز باید از کشورهای اتحاد جماهیر شوروی با ۲۱

چون ایتالیا، اسپانیا و کره جنوبی هستند که منابع دامی و پوستی چندانی ندارند ولی صنعت چرم بسیار پیشرفته‌ای بر پا نموده‌اند. سهم کشورهای سوسیالیستی اروپا از ارزش افزوده جهانی در زمینه صنعت چرم و صنعت کفش به ترتیب ۳۸/۲ و ۴۴/۹ درصد در سال ۱۹۸۰ بوده است این نسبت‌ها در مورد کشورهای اروپای غربی و آمریکای شمالی به ترتیب (۳۵ درصد، ۳۲/۳ درصد) و (۱۱/۹ درصد، ۹/۷ درصد) در همان سال بوده است. ولی آنچه که حائز اهمیت است بالاتر بودن کیفیت تولیدات چرمی کشورهای پیشرفته سرمایه‌داری نسبت به تولیدات کشورهای سوسیالیستی است. بطوری که کشور اسپانیا از رشد بالایی در زمینه ایجاد ارزش افزوده برخوردار بوده است. کشورهای ایتالیا، استرالیا و آفریقای جنوبی نیز در این زمینه رشد خوبی را نشان می‌دهند. اگرچه در سال ۱۹۸۰ سهم گروه کشورهای در حال توسعه از ارزش افزوده جهانی در زمینه‌های فوق به ترتیب برابر ۹/۸ و ۹/۵ درصد بوده است^۱ و بسیاری از کشورهای در حال توسعه رشد کمی نشان می‌دهند^۲ اما کشورهای آرژانتین، برزیل، هندوستان، کره جنوبی و تایوان توسعه قابل

درصد، ایتالیا با ۹ درصد، هندوستان با ۸ درصد، چین با ۷ درصد و ایالات متحده آمریکا با ۶ درصد از سهم جهانی نام برد. در یک مقایسه اجمالی بین جداول مربوط به کشورهای عمده تولید کننده انواع دام، پوست و چرم می‌توان دو گروه را مشخص نمود: گروهی مانند ایالات متحده آمریکا، فرانسه، اتحاد جماهیر شوروی، چین، هندوستان، برزیل، پاکستان، ترکیه و آرژانتین که در هر سه جدول نامی از آنها برده شده است و به عبارت بهتر از منابع دامی خود در جهت تولید پوست و تبدیل آن به چرم و کفش چرمی استفاده‌ای مطلوب بعمل آورده‌اند. گرچه بعضی از کشورهای در حال توسعه نظیر هندوستان بواسطه برخی مسائل در رده‌های پائین‌تری (در جداول شماره ۲ و ۳) جای گرفته‌اند، ولی گروهی دیگر مانند: کشورهای ایران، بنگلادش، نیجریه و بسیاری دیگر از کشورهای در حال توسعه بویژه در منطقه آفریقا گرچه دارای منابع دامی بسیار خوبی هستند ولی متأسفانه تولید پوست آنها یا در سطح پائینی قرار دارد (باستثنای ایران) و یا بسیار ناچیز است و در زمینه تولید چرم نیز تقریباً هیچگونه فعالیتی ندارند و تغذیه کننده صنعت چرم کشورهایی

1) UNIDO, *The Leather and Leather Products Industry, Trends, Prospects and Strategies For Developments, Sectoral Studies Series, No. 11, vol 2* (Vienna, UNIDO pub., 17 Feb, 1984) P.P. 63-64.

2) UNIDO, *Third Consultation.... , on the Leather and Leather Products Industry Regional Survey of Asia:* (Johns Bruck, Austria, 16-19 April 1984), p.4.

جدول شماره ۳: تولید انواع چرم و کفش چرمی در جهان و در کشورهای عمده تولید کننده طی سالهای ۱۹۷۵ الی ۱۹۸۴.

سوم چرم	کشور	شرح	۱۹۷۵		۱۹۷۶	۱۹۷۷	۱۹۷۸	۱۹۷۹
			تولید	سهم جهانی (درصد)				
چرم سنگین گاو و گوساله‌ای	جهان		۵۲۸		۵۵۱/۹	۵۴۳/۶	۵۴۹/۶	۵۱۴/۶
	اتحاد جماهیر شوروی		۱۴۶/۹	۲۸	۱۴۵/۷	۱۴۸/۳	۱۴۵/۸	۱۴/۸
	برزیل		۲۲/۴	۲	۲۲/۴	۲۶/۴	۲۸/۶	۳۲/۴
	چین		۳۶/۸	۷	۳۶/۶	۳۵/-	۳۵/-	۳۵/-
	هندوستان		۳۶/۹	۷	۴۲/-	۴۸/۸	۴۳/۵	۴۴/۵
	ایتالیا		۴۴/۴	۸	۵۲/۷	۴۱/۸	۴۲/۹	۴۸/۷
	ایالات متحده آمریکا		۴۶/۶	۹	۵۲/۳	۵۰/۴	۴۸/۳	۱۹/۹
چرم سنگ گاو و گوساله‌ای	جهان		۷۳۰۱/۳		۸۰۴۹/۴	۷۹۴۳/-	۸۲۴۲/۴	۸۱۶۴/۲
	ایتالیا		۵۴۸/-	۷/۵	۸۰۹/-	۷۰۷/-	۸۴۱/-	۹۹۱/-
	اتحاد جماهیر شوروی		۶۹۹/-	۱۰	۷۰۰/۴	۶۴۲/۶	۷۵۳/۷	۷۱۳/۵
	هندوستان		۶۵۰/-	۹	۶۵۴/-	۶۵۹/-	۶۶۳/-	۶۶۰/-
	ایالات متحده آمریکا		۵۹۶/-	۸	۷۱۹/۷	۶۵۵/۱	۶۱۳/-	۶۱۷/۴
	آرژانتین		۳۳۰/۸	۴/۵	۴۱۸/۸	۴۸۶/۸	۵۳۷/۶	۴۶۹/۲
	چین		۲۹۲/۲	۵	۳۲۷/۱	۳۴۱/۴	۳۸۳/۴	۳۸۱/۹
چرم سنگ گوسفندی و بز	جهان		۲۹۱۲/۲		۳۰۵۵/-	۲۹۷۵/۶	۳۱۰۷/۶	۳۱۹۱/۴
	ایتالیا		۴۲۴/-	۱۵	۴۹۷/-	۳۷۹/-	۴۵۴/-	۵۳۸/-
	هندوستان		۳۷۴/-	۱۳	۳۸۱/-	۳۸۳/-	۳۸۵/-	۳۹۰/-
	اتحاد جماهیر شوروی		۴۱۶/۵	۱۴	۳۷۲/۱	۳۷۱/۱	۳۶۶/۷	۳۳۷/۵
	اسپانیا		۲۱۳/۷	۷	۲۳۰/۲	۲۶۱/۲	۲۹۶/۵	۲۶۰/۳
	فرانسه		۲۲۴/۶	۷	۲۳۸/-	۲۱۶/۵	۲۰۳/۳	۲۲۰/۲
	چین		۱۵۷/۸	۵	۱۶۰/۴	۱۵۸/۶	۱۵۷/۸	۱۵۲/۳
	پاکستان		۸۱/۹	۳	۸۸/۹	۹۶/۶	۱۰۵/-	۱۱۳/۹

ترکیه	۸۹/۹	۲	۹۲/۵	۹۶/۵	۱۰۱/۲	۱۰۲/۷
جهان	۳۱۶۰/۳	۲	۳۳۲۱/-	۳۳۱۸/۱	۳۳۲۷/۲	۳۵۴۳/۸
اتحاد جماهیر شوروی	۶۹/۳	۲۲	۷۲۴/-	۷۳۶/-	۷۴۰/-	۷۳۹/-
ایتالیا	۲۰۷/۶	۷	۲۵۸/۱	۲۳۸/۱	۲۹۴/-	۳۳۸/۱
هندوستان	۲۴۹/۱	۸	۲۵۸/۵	۲۵۸/-	۲۶۰/-	۲۷۰/-
چین	۱۰۶/۳	۳	۱۱۱/-	۱۱۳/۶	۱۱۶/۸	۱۵۷/۴
ایالات متحده آمریکا	۳۵۰/۲	۱۱	۳۵۸/۴	۳۰۹/۹	۲۲۶/۳	۳۰۰/۶
برزیل	۱۰۱/۹	۳	۱۰۱/۷	۱۲۰/-	۱۳۰/-	۱۲۷/-
اسپانیا	۱۲۹/۷	۴	۱۳۷/۱	۱۴۴/۳	۱۲۶/۳	۱۲۶/۸

گرم سنگین

نوع جرم	کشور	شرح	۱۹۸۰	۱۹۸۱	۱۹۸۲	۱۹۸۳	۱۹۸۴		متوسط نرخ رنسد سالانه (درصد)
							تولید	جهان نسبی (درصد)	
جرم سنگین کابوی و کوسالهای	جهان		۵۰۳/۷	۴۹۵/۲	۴۸۸/۵	۴۸۴/۹	۴۸۲/۵	۸۴ - ۱۹۷۵	-۰/۹
	اتحاد جماهیر شوروی		۱۳۱/۷	۱۳۱/-	۱۲۲/۱	۱۲۴/۲	۱۲۴/۵	۲۶	-۱/۷
	برزیل		۳۳/-	۳۴/-	۵۱/۵	۵۲/۴	۴۹/-	۱۰	۹
	چین		۳۶/-	۳۵/۵	۳۶/۵	۳۶/۲	۳۶/۳	۷	-۰/۵
	هندوستان		۴۵/-	۴۵/-	۴۳/-	۴۳/۵	۴۳/-	۹	۱/۷
	ایتالیا		۴۵/-	۴۳/-	۴۲/-	۴۱/-	۳۵/-	۷	-۲/۶
	ایالات متحده آمریکا		۱۸/۴	۱۹/۸	۱۸/-	۱۸/-	۱۷/-	۳	-۱۰/۶
جرم سنگ کابوی و کوسالهای	جهان		۴۸۲۴/-	۷۸۹۹/۴	۷۹۶۱/۹	۸۱۰۹/۲	۸۲۱۰/۱		۱/۳
	ایتالیا		۷۸۱/-	۷۶۴/-	۸۸۴/-	۹۱۰/-	۹۸۵/-	۱۲	۶/۷
	اتحاد جماهیر شوروی		۷۶۱/۵	۶۷۶/-	۷۰۸/۵	۷۲۰/-	۷۲۴/۵	۹	-۰/۴
	هندوستان		۶۶۵/-	۶۷۰/-	۶۶۰/-	۶۷۰/-	۶۷۵/-	۸	-۰/۴
	ایالات متحده آمریکا		۶۱۶/-	۶۴۱/۸	۶۰۰/-	۶۵۰/-	۶۰۰/-	۷	۰/۰۷
	آرژانتین		۳۸۴/۸	۴۵۸/-	۴۲۵/۲	۳۹۵/۸	۴۰۶/۸	۵	۲/۳
	چین		۳۸۰/-	۳۸۲/-	۳۸۴/-	۳۸۳/-	۳۸۴/-	۴/۵	۳

جهان	۲۰۱۵/۹	۲۱۱۹/۸	۲۱۷۲/۷	۲۱۴۹/۱	۲۱۰۶/۶	۰/۷
ایمالا	۲۱۶/-	۲۵۲/-	۵۴۵/-	۵۰۰/-	۴۴۰/-	۰/۴ ۱۴
هندوستان	۳۹۰/-	۳۹۰/-	۳۸۵/-	۳۸۸/-	۳۸۷/-	۰/۴ ۱۲
اتحاد جماهیر سووروی	۲۴۳/۸	۲۵۱/۴	۲۵۵/-	۲۵۹/۲	۲۶۴/۸	-۱/۵ ۱۲
اسانیا	۲۵۰	۲۶۰/-	۲۶۰/-	۲۶۵/-	۲۶۸	۲/۵ ۹
فرانس	۲۵۱/۸	۲۱۷/۸	۲۲۶/-	۲۲۶/-	۲۲۷/-	۰/۱ ۷
جرمنی	۱۶۲/۱	۱۶۳/-	۱۶۲/-	۱۶۵/-	۱۶۸/-	۰/۷ ۵
پاکستان	۱۲۴/۴	۱۳۴/۸	۱۱۰/۳	۱۱۴/۱	۱۱۷/۱	۴/- ۴
برکیده	۱۰۸/۸	۱۰۷/۹	۱۱۰/-	۱۱۴/-	۱۱۶/-	۲/۸ ۴
جهان	۳۲۲۷/۷	۳۲۷۸/۲	۳۶۰۸/-	۳۶۵۵/-	۳۶۶۲/۸	۱/۷
اتحاد جماهیر سووروی	۷۲۳/-	۷۳۸/-	۷۳۲/-	۷۴۵/-	۷۶۴/-	۱/۱ ۲۱
ایمالا	۲۷۶/۵	۳۰۱/۷	۳۳۵/۱	۳۲۸/۷	۳۳۰/۳	۵/۳ ۹
هندوستان	۲۸۰/-	۲۸۵/-	۲۸۵/-	۲۸۷/-	۲۸۸/-	۱/۶ ۸
جرمنی	۲۰۲/۲	۲۱۰/-	۲۲۰/-	۲۳۰/-	۲۴۰/-	۹/۵ ۷
ایالات متحده آمریکا	۲۹۶/-	۲۸۳/۳	۲۷۰/-	۲۵۹/-	۲۲۵/-	-۴/۸ ۶
سویس	۱۵۰/-	۱۶۰/-	۲۳۴/۶	۲۳۸/۱	۲۲۰/-	۸/۹ ۶
اسانیا	۱۱۷/۹	۱۲۵/-	۱۲۶/۳	۱۲۸/-	۱۳۰/-	۰/۰۲ ۲

برهه سکه کالبریشن و سوزن

کالبریشن

مأخذ: FAO, *World Statistical Compendium for Raw Hides and Skins, Leather and Leather Footwear 1966-1985*, (Rome: FAO Pub., 1986).

واحد: + هزارتن × میلیون فوت مربع □ میلیون جفت

دارای این برتری نیستند^۱. در کشورهای مذکور بخشهای مختلف صنعت چرم متناسب با شرایط اقتصادی آنها رشد نموده و زمینه اشتغال با ارزشی را نیز ایجاد کرده است ولی

توجه ای را در این زمینه ها داشته اند. این گروه دارای بعضی برتریهایی در مراحل مختلف تولید چرم بویژه مراحل «تر» و صنعت کفش از خود نشان داده اند ولی در تمام مراحل

(۱): در بعضی از موارد بمنظور استفاده از نیروی کار ارزان قیمت بویژه در صنعت کفش و در بعضی از موارد بمنظور انتقال آلودگیهای وسیع عملیات دباغی در مرحله «تر» از کشورهای عضو سازمان

در بسیاری از کشورهای در حال توسعه بواسطه عدم تناسب با شرایط اقتصادی آنها، موفقیت چندانی بدمت نیامده است.

عوامل مؤثر در تولید پوست و چرم:

پوست بعنوان یک فرآورده دامی، متأثر از عواملی است که برمحیط کشاورزی و دامپروری تأثیر می‌گذارد و چرم بعنوان یک فرآورده صنعتی متأثر از عواملی است که برمحیط صنعتی تأثیر می‌گذارد. کشتار دام عمده ب منظور مصرف گوشت آنها صورت می‌پذیرد، لذا در کشورهای عمده تولید کننده و مصرف کننده گوشت، تولید پوست بویژه پوست گاوی و گوساله‌ای، حساسیت زیادی نسبت به تغییرات و روند عرضه و تقاضای گوشت نشان می‌دهد. برطبق آمار فائو «FAO» حدود ۷۰ درصد از گوشت گاوی و گوساله‌ای و ۵۰ درصد از گوشت

بره‌ای و بزى در کشورهای توسعه یافته تولید می‌شوند. عوامل مؤثر بر روند عرضه و تقاضای گوشت عمده یا بواسطه شرایط اقتصادی و یا بواسطه تغییر گرایشهای مصرفی ناشی از مسائل بهداشتی می‌باشد. کاهش تولید پوست گاوی طی سالهای ۱۹۷۸ - ۸۰ عمده بواسطه این تغییر گرایش بوده و صنعت چرم را متوجه یافتن مواد جایگزین دیگری علاوه بر پوست خام کرده است.^۱ از سال ۱۹۸۵ به بعد نیز بواسطه تغییر عاداتهای غذایی، بویژه در آمریکای شمالی و اقیانوسیه، مصرف گوشت سفید افزایش پیدا کرده است^۲، در همین دوره کاهش کشتار دام گاوی و متعاقباً کاهش تولید پوست گاوی را در این مناطق مشاهده می‌کنیم.

برطبق آمار فائو «FAO» حدود ۴۰ درصد از تولید جهانی شیر گاوی مربوط به دو منطقه اروپای غربی و آمریکای شمالی می‌باشد و «برنامه کاهش تولید لبنیات»^۳ که

همکاریهای اقتصادی و توسعه (OECD)، در دهه ۱۹۶۰ و اوائل دهه ۱۹۷۰ انتقال صنعت چرم از این گروه به گروه کشورهای در حال توسعه صورت پذیرفت، که البته برخلاف منافع تجاری کشورهای توسعه یافته نیز نبوده است و از سویی دیگر رشد اقتصادی سریع کشورهای (OECD) قدرت جذب کارگرانی را که بواسطه کاهش فعالیت این بخش می‌بایست جابجا شوند آسان کرده است.

UNIDO, The Leather and Leather....., P.2.

رک.

1) UNIDO, *The Leather and Leather Products Industry: Trends, Prospects and strategies For Development*, sectoral studies series, No.11. vol.1. (Vienna, UNIDO,

Pub., 17Feb. 1984), p.7.

2) FAO., *Commodity Review and Outlook*, (Rome, FAO pub. 1987), p.64.

3) The Dairy Termination Program.

از حدود سال ۱۹۷۷ در این دو منطقه آغاز شده و هنوز هم ادامه دارد و از طریق کشتار گاوهای شیرده تأثیر مثبتی بر تولید پوست گاوی داشته است.

یکی از عوامل بسیار مهم بر تولید کمی و کیفی پوست، عوامل طبیعی است که از آن جمله: نحوه پرورش و تغذیه، شرایط اقلیمی، وضعیت مراتع، خشکسالی، بهداشت و نحوه کشتار دام می‌باشد که گروه کشورهای در حال توسعه بشدت از وجود کمبودهایی در زمینه مقابله با آثار سوء این عوامل رنج می‌برند. «دورنمای رشد عرضه پوست، بعلت فقدان چراگاههای مناسب، فقر غذایی حیوانات و روشهای ابتدائی پرورش دام با بازده کم در بسیاری از مناطق در حال توسعه (بغیر از منطقه آمریکای جنوبی) تاریک و میهم است»^۱. کیفیت پوست دامها کاملاً تابع شرایط محیطی و تغییرات آب و هوایی است و ضایعات وارده بر آن یا در اثر عوامل خارجی قبل از کشتار و یا در حین کشتار و پوست کنی و یا در زمان نگهداری پوست ایجاد می‌شود و یا در اثر عوامل داخلی یعنی انگلها و بیماریهای عفونی در زمان حیات دام بوجود می‌آید.

از جمله عوامل اجتماعی و فرهنگی که

محدودیتهایی در زمینه کشتار دام و تولید پوست ایجاد می‌نماید، رفتارها و مذاهب مختلف گروههای مختلف مردم در بسیاری از مناطق می‌باشد. در این گونه مناطق، تعداد حیوانات کشتار شده، لزوماً برابر با تولید پوست نمی‌باشد، گرچه رابطه مستقیم دارند. بعنوان مثال: ارزش اقتصادی فرآورده‌های دامی که در کشور عربستان سعودی و سایر ممالک اسلامی جهت قربانی کردن ذبح می‌شوند نامشخص است و از سوی دیگر در کشور هندوستان گاو یک حیوان مقدس شمرده می‌شود و لذا کشتار آن ممنوع است و پوستهای گاوی و گوساله‌ای بدست آمده تقریباً از حیواناتی بدست می‌آیند که در اثر بیماری، کهولت سن و یا قحطی از بین رفته باشند. نتیجتاً نسبت تعداد پوست تولید شده به دام حدود ۱۰ درصد برآورد می‌شود، که در مقایسه با نرخ بازده ۳۵ درصد تا ۴۰ درصد بویژه در کشورهای توسعه یافته نرخ پائینی را نشان می‌دهد^۲. یک معضل دیگر که فراروی کشورهای در حال توسعه قرار دارد. وجود قاچاق، هم در مورد دامهای زنده و هم در مورد پوستهای خام سبک و سنگین است.^۳

برطبق فتوای امام خمینی (قدس سره

1) UNIDO., *Third. Consultation.....: Regional Survey of Asia*, p.7.

2) *Ibid*, p.4.

(۳): یونیدو: رشد صنعت جرم در کشورهای در حال توسعه: مشکلات و دورنمای آینده، ترجمه رسولی (تهران: گروه صنعتی کفش ملی، آذرماه ۱۳۶۵)، ص ۷.

الشریف)، بطورکلی پوست حیوانات در صورتی پاک خواهد بود که حیوانات بصورت شرعی تزکیه شده باشد و پوست حیواناتی که از ممالک غیراسلامی وارد می‌شود نجس است مگر آنکه ذبح بطریق شرعی انجام گرفته باشد^۱.

پروژه‌های گسترش و توسعه دام زنده در بسیاری از نقاط جهان تأثیر مثبتی بر تولید پوست می‌گذارد. تولید گوشت در مقیاسی وسیع، انگیزه‌ای برای امر تحقیق و توسعه در زمینه بازسازی حیوان به منظور تولید گوشت بهتر ایجاد می‌کند که در نهایت حیوانی سنگین وزن‌تر و مطلوب‌تر را بوجود آورده که پوستی بزرگتر هم خواهد داشت و موجب کاهش ضایعات در مرحله حذف اضافات پوستی (مانند گوش، دم، سم و...) که در تولید چرم دارای ارزش نمی‌باشند می‌گردد^۲. اصولاً پوستهایی که بعنوان یک فرآورده جنبی از صنعت گوشت بدست می‌آیند از لحاظ استاندارد دارای کیفیت بالا تری نسبت به سایر پوستها هستند. برای بدست آوردن پوستی مرغوب حفظ و تداوم در امر توسعه و بهبود فعالیت‌های دامپروری یک ضرورت است و این مسئله بیشتر در مورد سرمایه‌گذاری‌های بلندمدت برای توسعه صنعت گوشت و سایر فرآورده‌های فرعی دام

مطرح می‌باشد. ولی متأسفانه توجه کمتری به لزوم بهبود اساسی در وضعیت پوست خام می‌شود و سرمایه‌گذاری‌ها بیشتر به بخش کارخانجات چرمسازی و تولید کفش اختصاص می‌یابد. این سرمایه‌گذاری‌ها باید توأم با آموزش و تقویت دانش فنی در زمینه نگهداری پوست‌های خام و بویژه پوستهای بزرگ - که می‌بایستی بصورت ترنمکی نگهداری بشوند - باشد.

لزوم چنین سرمایه‌گذاری‌های عظیمی آن زمان بیشتر مشخص می‌شود که پوست را بعنوان یک فرآورده جنبی از فعالیت اصلی تولید گوشت قلمداد نمایم و عواملی چون قیمت به تنهایی نمی‌تواند انگیزه‌ای را در دامداران جهت بالابردن کیفیت پوست و عرضه بیشتر آن ایجاد نماید. (ارزش پوست حدود ۵ درصد درآمد کشتارگاهها را شامل می‌شود)^۳

مجموعه عوامل ذکر شده، موجب عدم دسترسی به پوستهای مرغوب در صنعت چرم می‌گردد و این امر باعث بالا رفتن هزینه‌های عمل‌آوری چرم می‌شود. پائین بودن کیفیت پوست، در نهایت بر روی کیفیت چرم تولید شده تأثیر گذارده و یک محدودیت جدی برای قابل استفاده بودن این نوع چرم در فرآورده‌های چرمی ایجاد می‌نماید.

(۱): امام خمینی، تحریر الوسیله، جلد اول، ص ص ۱۴۰ - ۱۴۴.

2) Murray Tracy, *op cit.* p.10.

3) *Ibid.*, p.8.

اینگونه مواد با استفاده از تکنولوژی های مدرن توجیه نماید.

— دومین شرط آن است که، صنایع شیمیائی و سایر صنایع اصلی بحد کافی بزرگ و متنوع باشند تا بتوانند جوابگوی نیازهای صنعت چرم باشند.

— شرط سوم آن است که سرمایه لازم برای سرمایه گذاری در صنایع شیمیایی آماده باشد.

لذا واقع بینانه ترین نحوه برخورد با این مسائل سود جستن از همکاریهای منطقه ای می باشد.^۲

○

جلد ۳
آشنائی با تعاریف و اصطلاحات
بازرگانی - اقتصادی، اینکوئترمز
منتشر شد

علاقتمندان به دریافت این مجموعه می توانند با واریز مبلغ ۶۰۰ ریال به حساب شماره ۲۸۹۹، بانک ملی ایران شعبه کریم خان زند و ارسال فیش بانکی با ذکر آدرس دقیق خود و یا مراجعه به محل مؤسسه واقع در خیابان کریم خان زند، ایرانشهر شمالی پلاک ۲۲۱ آنرا ایتباع فرمایند.

روابط عمومی
موسسه اطلاعات و پژوهشهای بازرگانی

از عوامل مؤثر دیگر در تولید چرم و فرآورده های چرمی می توان از مواد شیمیائی و تکمیلی مورد نیاز در فرآیند تولید و محدودیتهای مالی و تکنیکی نام برد.

بسیاری از کشورهای در حال توسعه از لحاظ مواد شیمیائی در تنگنا قرار دارند. در منطقه آسیا، کشورهای چین و هندوستان به خود کفایی در این زمینه دست یافته اند، این دو کشور می توانند عرضه کننده نمکهای کروم مورد نیاز در منطقه آسیا باشند که این امر نیاز به طرح و برنامه های همکاری درون- منطقه ای دارد. در زمینه مواد رنگی و مواد گیاهی دباغی نیز می توان از کشورهای ژاپن و هندوستان یاد کرد.^۱ اکثر کشورهای در حال توسعه ناگزیر به وارد نمودن این مواد هستند ولی معضلاتی چون کمبود ارز و زیربنای ضعیف بازرگانی - که مانع از در دسترس قرار گرفتن بموقع مواد شیمیائی می گردد - را در پیش رو دارند و از سوی دیگر سرمایه گذاری در امر تولید این مواد نیز کار چندان آسانی نمی باشد و مستلزم تحقق حداقل سه شرط است:

— شرط نخست آن است که اندازه صنعت چرم به اندازه ای بزرگ باشد که حجم تقاضای آن برای مواد شیمیایی بتواند صرفه جوییهای مقیاس را در جهت تولید

1) UNIDO, *Third Consultation..., Regional Survey of Asia*, p.26.

(۲): یونیدو، گزارش سومین دور مشاوره در مورد صنایع چرم و محصولات چرمی. ترجمه رسولی (تهران: سازمان صنایع ملی ایران، گروه صنعتی کفش ملی، فروردین ۱۳۶۳)، ص ص. ۶۵ - ۶۷.